

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT.
NO. 150. — ŠTEV. 150. NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 28, 1922. — SREDA, 28. JUNIJA, 1922. VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

PREMOGARSKA STAVKA IN HARDING

GLASI SE, DA BO SKUŠAL PREDSEDNIK HARDING IZSILITI POGAJANJA MED STRANKAMA. — NAMIGUJE SE TUDI REORGANIZACIJO PREMOGARSKE INDUSTRIJE TER REGULACIJSKO ZAKONODAJO. — HARDING NI DAL NOBENEGA KOMENTARJA.

Washington, D. C., 26. junija. Prvi definitivni korak od strani vlade, da se dovede do neposredne uravnave premogarske stavke je bil storjen danes, ko je John L. Lewis, mednarodni predsednik United Mine Workers obdoyal v Beli hiši obenem z delavskim tajnikom Davisom ter pozneje razpravljaj s predsednikom Hardingom o stavkarskih problemih skozi eno uro in pol.

Po konferenci so vprašali J. Lewisa, če je bil konec stavke pospešen vsled razvojev in on je odgovoril: — Ne bi hotel reči kaj takega. — Postavil je, da se ni sklenilo nikakih definitivnih načrtov. Bil je trden v svoji izjavi, da bodo premogarji odklonili posvetovati se z delodajalci, razven na narodni podlagi ter rekel, da je pojasnil predsedniku skrajnost okrajnih ali distriktnih konferenc, ki predstavljajo temelj stališča, katero so zavzeli delodajalci.

Mr. Lewis je rekel častnikarskim poročevalcem, da so premogarji pripravili ostati na stavki za nedoloten čas, da se že občuti pomanjkanje premoga in da stoji narod pred situacijo, ko ne bodo mogle železnice prevajati premoga, potrebnega preko zime, če se ne bo doseglo hitre uravnave stavke. To bo položaj, ki bo imel brez dvoma za posledico veliko trpljenja ter industrijalno stagnacijo ali mrtvilo.

Delavski tajnik Davis je rekel enostavno, da je pripravljen poročati o napredku. Rekel je izprva, da bo moral podati oficijelno ugotovilo, a pozneje je izjavil, da nima ničesar reči ob sedanjem času, kar bi izpolnilo to, kar je izjavil Mr. Lewis.

Ko sta odhajala Lewis in Davis iz Bele hiše, se je slednjim približal trgovski tajnik Hoover, ki je vodil pogajanja z delodajalci v imenu administracije. Ko je prišel Hoover štirideset minut pozneje iz Bele hiše, ni hotel razpravljati o položaju.

Nobenega komentarja tudi ni bilo iz ust predsednika Hardinga. Glasi se, da je bil Hoover preko dneva v stiku z nekaterimi premogarskimi delodajalci v namenu, da izve za njih nazore in da bo imel še nadaljne konference, da določi, če je mogoče iznajti še kakoli stvar, ki bo bila ugodna za hitro uravnavo stavke brez direktne intervencije vlade.

Ničesar definitivnega ni bilo danes, kar bi značilo, da je bila ta ali ona stran v sporu oslajljena v svojem stališču. Če se ne bodo hoteli premogarji pogajati razven na temelju narodnega dogovora in če se ne bodo hoteli delodajalci umakniti s svojega stališča, da se hočejo sestati s premogarji le na temelju uravnih ali okrajnih konferenc, bo

Pozor!
Sorodnike in znance je zopet mogoče dobiti iz starega kraja, ker je bila dosedanja postava (triprocentna kvota) podaljšana za nadaljnji dve leti. Dobiti sorodnike in znance iz kraja imajo prednost ameriški državljani in oni, ki imajo prvi papir. Kdor želi dobiti koga iz starega kraja, naj nam piše za pojasnilo; točna in solidna postrežba jamčena.
FRANK SAKSER STATE BANK
22 Cortlandt Street : New York

NA POČITNICAH.
Slika nam kaže sodnika vrhovnega sodišča J. M. Tierneya in Sama A. Scribnera, znanega lastnika raznih newyorških gledališč. Poletne počitnice preživljata v Pinhurst, N. C.

PROTEST ŠTRAJKARJEV PROTI STAVKOKAZOM

V neki pennsylvanski okraj namravajo importirati več sto skebov. — Antracitni premogarji.

Uniontown, Pa., 27. junija. — Stavkarski odbor je danes naprosil Fayette County Common Pleas sodišče, naj skliče veliko poroto, ki naj dožene, če imajo delodajalci pravico importirati iz New Yorka več sto stavkokazov.

Ako bi te ljudi importirali, bi prekršili postavbo iz leta 1893. Stavkokaze namravajo poslati neka newyorška detektivna agencija.

Morgantown, W. Va., 27. jun. Včeraj zvečer se je vršilo zborovanje tujakajšnih trgovcev in obrtnikov. Šerif Yost je povabil navzočim, da bo z današnjim dnem nastavljen velik števil posebnih deputijev ter dvesto posebnih uradnikov, ki bodo skrbeli za red.

Wilkesbarre, Pa., 27. junija. Podpredsednik United Mine Workers, Murray, je danes prevzel vodstvo odbora antracitnih premogarjev. Naloga tega odbora je odločiti, če naj 150.000 antracitnih premogarjev zaštrajka.

OSEMDESET OBDOJENIH V SRBIJI.

Belgrad, Jugoslavija, 27. jun. Po obravnavah, ki so se vršile proti več sto osebam, katere se je obtožilo z agitacije proti javni varnosti, je bilo pet ljudi obsojenih na smrt, sedem jih je bilo obsojenih na dvajsetletno ječo ob trdem delu in osem in šestdeset nadaljnjih je dobilo kazni od enega do šestnajstih let.

Kralj Aleksander je pomilostil Stejčića, ki je bil spoznan krivim dne 23. februarja, da je skušal zavratno umoriti kralja tekot preteklega leta.

prebivalci države vsako leto vsaj enkrat zdravniško preiskani. Po njegovem mnenju bi se dalo na ta način preprečiti veliko bolezni in smrtnih slučajev.

MEHIŠKI BANDITI UJELI BIELASKIJA

Mehiški banditi so ujeli Bielaskija, ki je bil med vojno načelnik tajne službe.

Mexico City, Mehika, 26. jun. A. Bruce Bielaski, načelnik preiskovalnega urada ameriškega justičnega departamenta tekot vojne, je bil vjet od sedmih banditov, ki so ustavili njegov avtomobil sedem milj zapadno od Cuernavacae v državi Morelos. Banditi so ga pridržali za odkupnino.

Bielaski z ženo ter v spremstvu Mr. in Mrs. Manuel Baracna, iz Metali, se je nahajal na poti, da si ogleda gotove azteške razvaline v bližini mesta. Avtomobilisti so se nahajali v bližini Hacienda de San Gabriel, ko so se naenkrat pojavili banditi ter jih ustavili z revolverji v rokah. Ženski so izpustili, a Bielaskija in Baracno so banditi najprej oropali ter nato ledvelji s seboj.

Ko je prišla novica o napadu v to mesto, je stopil ameriški poloblaščenec Sumerlin takoj v stik z oblastmi v Cuernavacae ter obenem tudi z zvezno vlado, in vojni tajnik Serrano je takoj ukazal zveznim četam, nahajajočim se v bližini, da naj pričnejo z zasledovanjem banditov.

Mr. Bielaski ni več v službi ameriške vlade, je sedaj podpredsednik Richard Leveirng & Co., ki ima obširna petrolejska ozemlja v bližini glavnega mesta in Tampicua. Baracna je odvornik, ki zastopa durkalska podjetja v Tia Juanal, v bližini ameriške meje.

Tašča Bielaskija, Mrs. Dora Bendon, je rekla, da sta njena hči in njen mož odpotovala pred šestimi tedni v Mehiko ter da sta pustila doma svoje štiri otroke. Bielaski je odpotoval v Mehiko v namenu, da zastopa interese svoje kompanije pred mehiškim najvišjim sodiščem.

Mexico City, Mehika, 27. jun. Soglasno z zadnjimi poročili iz Cuernavacae je bil Bruce Bielaski prejšnji načelnik preiskovalnega urada justičnega departamenta v Washingtonu izpuščen včeraj zvečer proti plačanju zahtevane odkupnine v znesku desetih tisoč pezo ali pet tisoč dolarjev. Njegovi prijatelji izjavljajo, da je popolnoma zdrav in da se ni ni malo razburjal radi svojega mehiškega doživljanja.

Domneva se, da bo dospel še danes senkaj z avtomobilom in sicer v spremstvu odvornika Baracnas, ki je bil z Bielaskijem vred ujet, a pozneje izpuščen, da gre po odkupnino. Čeprav je bila mehiška vlada takoj pripravljena odposlati čete proti banditom v Cuernavacae, je začasno držala vojake na nujno pomoč prijateljev Bielaskija, ki so se bali, da bodo v takem slučaju banditi storili svojemu jetniku kaj zalega.

Genevo de Lao, ki je bil preje velika opora Zapate ter njegov naslednik, poveljuje zveznim četam v glavnem mestu države Morelos. Rekel je, da so njegovi ljudje banditom za petami in da pričakuje v kratkem času njih zajetje.

ski vojni v Nemčiji iz drugih razlogov kot pa radikali?

To so vprašanja, o katerih se razpravlja na najbolj oster način v različnih krogih. Ker so bili morilec elegantno oblečeni ter je bila ovita ročna granata, katero so vrgli, z nemško narodno zastavo, so nacionalisti prepričani, da je obstajala dobro premišljena namera, da se odvrne sum od pravih storilcev.

Nemčija je bila danes sorazmerno mirna. Politična histerija se omejuje v glavnem na Berlin.

OBNOVLJENJE DELAVSKIH SPOPADOV

EN PREMOGAR JE BIL USTRELJEN IZ ZASEDE IN EDEN RANJEN, KO SO IZNOVA IZRUHNILI NEMIRI. — AVTOMOBIL Z "DELAVC" NAPADEN IZ ZASEDE. — BOLNIKI SO V NEVARNOSTI. — ZNAČILNO SVARILLO PRED SMRTJO.

Bridgeport, O., 27. junija. — En premogar je bil ubit in neki nadaljni je bil ranjen danes zjutraj, ko se je pričelo nanje streljati z grčev, ko sta se nahajala na poti na delo v neki rov Catherine Coal Mining Company v Uniontown, v bližini tukajšnjega kraja. Žrtvi sta se nahajali v avtomobilu, ko se je pričelo streljanje.

Streljanje se je završilo v bližini Lafety, Belmont okraj. Šest premogarjev je bilo v avtomobilu, a štirje so ušli brez vsake poškodbe. Soglasno s poročili na tukajšnje oblasti se je pričelo streljanje brez svarila ter je trajalo le par trenutkov. Napadatelji so pobegnili.

Trije odprti rovi Catherine kompanije v tej pokrajini so obratovali izza izbruha stavke dne 1. aprila. V teku zadnjega meseca je prišlo do več manjših neredov in izgrediv.

Herrin, Ill., 27. junija. — Soglasno z zanesljivimi informacijami, katere je dobila preiskovalna komisija je dvanajst ranjenih mož, preživelih od 47 nemirskih delavcev in stražnikov, katere so zajeli v Lester rovu tekot preteklega četrtka, v nevarnosti za svoja življenja, če bodo zapustili bolnico.

Mrtvi ljudje ne pripovedujejo nikakih povesti in nekateri med ranjenimi vedo preveč, da bi bilo varno za člane ljudske množice, ki je izvršila masakr. — Je izjavil neki trgovec v Herrinu.

Uradniki bolnice priznavajo, da so skušali nekateri unijski možje v soboto ponoči odstraniti z bolnice nekega ranjenega rovskega paznika proti obljubi, da za bodo povedli preko meje okraja, vendar pa se jim je prepovedalo vstop v bolnico.

Med tukajšnjimi odgovornimi elementi prevladuje splošno nazoranje, da bi morala država poslati senkaj nekaj vojakov, ko bodo ranjeni pripravljeni zapustiti bolnico. Ti vojak naj bi skedeno varno spremili do Chicagoa.

Da se boje žrtve masakra silila, ko bi zapustile bolnico, so potrdili danes štirje ljudje. Ta strah je gojil tudi neki Hoff-

man, eden izmed rovskih stražnikov in neki drugi neidentificirani stražnik, ki sta oba umrla v bolnici.

Hoffman je pred smrtjo posvaril bolniške oblasti, da ne bo nobeden izmed ranjenih prišel živ iz Willianson okraja. Bil je eden izmed šestih, katere so zvezali skupaj ter streljali na nje na nekem pokopališču v bližini rova. Trije so bili na mestu mrtvi, Hoffman in neki drugi sta umrla v bolnici in neki drugi je še živ.

Hoffman je rekel, da je padel pri prvi salvi ter se delal mrtvega. Več ljudi se mu je približalo ter ustrelilo v njegov hrbet. Nato je eden iz množice potegnil nož ter prerzel Hoffmannu vrat.

NA DUNAJU ŠTRAJK ZA ŠTRAJKOM.

Dunaj, Avstrija, 27. julija. — Štrajkujoči železničarji, telegrafisti in poštni uslužbenci so sklenili, da se opolnoči vrnejo na delo.

Opolnoči bo pa izbruhnil štrajk konduktorjev in motornikov cestnih železnic.

POGODEBA MED SOVJETSKO RUSIJO IN ITALIJO.

Rim, Italija, 26. junija. — Sovjetska vlada zaenkrat še neče odobriti trgovske pogodbe, ki je bila sklenjena med njenimi zastopniki in zastopniki Italije v Genovi. To dejstvo pa nikakor ne bo oviralo trgovine med obema deželama. Prejšnja pogodba ki je imela jutri poteči, je bila podaljšana ter bo ostala v veljavi do odobrenja nove pogodbe.

ŠKOF OBDOJEN NA SEDEM LETNO JEČO.

London, Anglija, 27. junija. — Ruska trgovinska delegacija v Londonu je sprejela iz Moskve sporočila, v katerih se glasi, da je revolucionarni tribunal v Orelu obsodil škofa Serafina na sedem let ječe, ker je nasprotoval vladni zaplenitvi cerkvenega bogastva.

DENARNA IZPLAČILA
V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI, ITALIJI in ZASEDEJEM OZEMLJU
se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.
Včeraj so bile naše cene sledeče:
Jugoslavija:
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čakovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.
300 kron \$ 1.20 1,000 kron \$ 3.90
400 kron \$ 1.60 5,000 kron \$19.00
500 kron \$ 2.00 10,000 kron \$37.00
Italija in zasedeno ozemlje:
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.
50 lir \$ 2.90 500 lir \$26.00
100 lir \$ 5.40 1000 lir \$51.00
300 lir \$15.60
Za pošiljavo, ki presega znesek dvajsetisoč kron ali pa dvatisoč lir dovoljujemo po možnosti še posebni popust.
Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni onega dne, ko nam dospe pošilni denar v roke.
Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.
Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.
FRANK SAKSER STATE BANK
22 Cortlandt Street New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slavens Publishing Company
(A Corporation)
FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
33 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.

En celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
En celo leto velja list za Evropo	za pol leta	\$3.50
En pol leta	za celoletno	\$6.50
En četrt leta	za celoletno	\$3.00

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Printed Every Day Except Sundays and Holidays
Subscription Yearly \$6.50

Advertisements on Agreement.

Do not send money to the publisher. Send money to the publisher. Do not send money to the publisher. Send money to the publisher. Do not send money to the publisher. Send money to the publisher.

GLAS NARODA
33 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2674

BREZUSPEŠNI UMORI

Brutalnost zadnjih zavrtnih umorov v Londonu in Berlinu mora napolniti vsakega razsodnega človeka s čutom gnusa in groze.

Premalo pogosto pa se povdarja popolno neuspešnost in ničevost takih dejanj.

Grda stvar je moriti ljudi s hladno krvjo, brez vsake osebnosti in ne da bi se jim dalo priliko boriti se za svoje življenje.

Stopiti naprej ter ustreliti povsem nepripravljenega in neoboroženega človeka je že samoposebi podlo in divjaško dejanje.

Če pa so taki čini razventega še brez smisla in koristi, se prične človek vpraševati, kakšni politični nauki morejo zavesti civilizirane ljudi od tega, da so bolj kruti kot Indijanci in poleg tega še za prazen nič.

Predsednik Roosevelt je v svojem poročilu na kongres po umoru McKinley-a obrazložil bedastočo domnevo, da bi mogel zavratni umor enega človeka odvrniti kako vladno od njene določene politike.

Postavni naslednik umorjenega uradnika se ne bo niti za trenutek obotavljal pri izvrševanju svojih dolžnosti radi strahu, da bo tudi njega zadela morilčeva krogla.

Vsak nato sledeči uradnik bi bil le še bolj trden v svojem sklepu, da dokaže zavratnim morilecem, da ne morejo ustrahovati mož, ki so prisegli na postave te ali one dežele.

Zopet in zopet se je izkazalo, da so politični umori blaznost, tako v koncepciji kot glede posledic.

O starem carističnem režimu v Rusiji se je pogosto govorilo kot o "despotizmu, ublaženem s pomočjo zavratnih umorov".

V svojem slavnem govoru pred štiridesetimi leti je Wendell Phillips branil umore ter dinamitne napade ruskih nihilistov in sicer z izjavo, da je to edino orožje, katerega se morejo poslužiti.

To je bil argument dvomljive vrednosti v onem času. Metode nihilizma so bile kot divji kriki nezadovoljnih, ki so vzbudili pozornost celega sveta, vendar pa je dvomljivo, če so imele kak praktičen učinek.

Če kaj, so začasno ojačile in poglobile tiransko vladno, proti kateri so bile naperjene.

Nikakega, tudi najmanjšega opravičila pa ni moglo najti za zavratni umor maršala Wilsona ter nemškega zunanega ministra Rathenaua.

Napadli bi lahko oba s političnim in miroljubnim orožjem.

Umoriti ju, pa ni pomenjalo drugega kot spraviti s sveta dve značilni osebnosti.

Politika Anglije napram Irski se ne bo izpremenila vsled umora maršala, in tudi noben monarh ne bo pribredel skozi kri Rathenaua na nemški prestol.

Človeški instinkt je v takih slučajih zdrav in pravičen.

Reakcija vsprti takih barbarskih umorov predstavlja ravno nasprotje tega, kar je pričakoval morilec.

Javni močje so ogorčeni, a nikdo med njimi ni teroriziran.

Stvar Irske je očitno trpela vsled umora maršala Wilsona in umor Rathenaua je ojačil stališče nemške vlade ter ji napravil bolj odločno, da se posluži strogih odredb.

Zavratni umori se ne izplačajo, kajti brutalni so in obenem brez basni.

Vzroki in posledice o nejitve priseljevanja.

Generalni priseljenjski komisar W. W. Husband je bil pozvan da govori dne 23. junija pred National Conference of Social Work ki zboraže v Providence, R. I. Ob teh prilikah je Mr. Husband očrtal zgodovino ameriškega priseljevanja in zakonodaje za njegovo ureditev in poudaril, kako je priseljevanje pred civilno vojno prihajalo skoraj izključno iz Angleske, Skandinavije, Nemčije, Nizozemske, Švice in Francije. Še l. 1882, ko je bila vzakonom prva priseljenjska postava, so te dežele preskrbovale 85 odstotkov vseh priseljencev. Tekom naslednjih 25 letih pa je na-

stala velika sprememba glede evropskih virov priseljevanja, tako da je bila l. 1907 situacija ravno obratna: 85 odstotkov priseljencev je tedaj prišlo iz južne in vzhodne Evrope in le 15 odstotkov iz severnih evropskih dežel. Mr. Husband sodi iz razpravljanj o priseljenjskem vprašanju ki so se pojavila v Kongresu in drugi tokom zadnjega četrtstoletja, da ne toliko ogromnost števil novodošlecev kakor narodnost nove imigracije je ona činjenica, ki očitno tvori podlago priseljenjskega vprašanja tekem zadnje generacije. "Brezdomno ugovarja se proti priseljevanju

radi raznih vpravičenih gospodarskih razlogov — pravi Mr. Husband —, ali po mojem mnenju naraščajoči spor proti neomejenemu priseljevanju se daje pripisati strahu, da neomejeno priseljevanje iz novih virov bi ne le utegnilo vplivati na temeljni zbiraj ameriškega prebivalstva, ampak tudi spraviti v nevarnost tradicionalne ameriške ustanove. Res, je, da je isti strah obstojal tudi glede priseljevanja iz starejših virov, zlasti iz Irskega in Nemčije, ali te narodnosti so se prilagodile domačemu prebivalstvu in se razpršile široko narazen po vsej deželi, tako da se je njihovo priseljevanje začelo smatrati kot jako dobrodošel dodatek k prebivalstvu in ne kot breme, in tekem več kot 40 let je bilo le malo ali nič ugovora proti prihodu inozemcev iz Severne Evrope.

Radi tega problema tekem zadnjih 25 let je bil v glavnem, kako naj se znatno skrajša priseljevanje iz novih virov, ne da bi se pri tem oviralo prihajanje priseljencev t. zv. starejšega tipa. Ravno v to svrhu je bila vzakonom določba o pismenosti. Po vojni pa je v kongresu prevladalo razpoloženje za čim večje omejitve priseljevanja, in posledica tega je bila današnja priseljenjska postava, omejujoča priseljevanja na določeno kvoto.

Kar se tiče učinkov tega zakona, generalni komisar trdi, da je novi zakon v splošnem nekaj dosegel. "Prvič, skrajšal je priseljevanje daleč pod normalno število prihajajoče pred svetovno vojno, in brezdomno daleč pod ono število, ki bi bilo letos prišlo se brez te omejitve. Znižal je radikalno priseljevanje iz južne in vzhodne Evrope, kar ima za posledico, da je sedaj razmerje stare imigracije napram novi imigraciji čez dvakrat višje kot je bilo pred vojno. Drugače se ne more nikakor reči, da je zakon bog-

ve kaj doprinesel h kaki konstruktivni priseljenjski politiki. Ali s tem se je odprla pot za konstruktivno priseljenjsko politiko na kaki podlagi, ki naj omogoči je boljše izbero priseljenstva toliko glede kakovosti kolikor glede števila, ako se stvari tako razvijajo, da bodo industrija in druge potrebe Združenih Držav zahtevale bolj liberalno politiko glede priseljevanja.

"Zanimivo, dasi dozdevno ne preveč opaženo je dejstvo, da potem vzakonenja novega omejitvenega zakona smo končno opustili teorijo ki je prej dolgo prevladovala da namreč Zdrž. Države so in morajo biti pribežališče za ljudi, bežečih iz stiske in zatiranja v svoji lastni domovini. Ko se je v Kongresu razpravljalo o tem zakonu, predlagalo se je, naj se iz določb tega zakona izvzamejo begunci radi verskega preganjanja, kakor tudi da se na pravico neke izjeme za politične begunce, li ti predlogi niso našli skoraj nikake podpore v Kongresu. Vsi prejšnji priseljenjski zakoni vsebujejo v eni ali drugi obliki kako določbo, ki dokazuje, da je Kongres z njo imel namen nadaljevati staroslavno tradicijo Združenih Držav kot pribežališča zatirancev. Iz dejstva pa, da je Kongres sedaj namenoma opustil vsako določbo o tem pogledu, se daje sklepati, da je namen Kongresa, naj se za prihodnost naša priseljenjska politika prikloni v zmislu potreb Združenih Držav in ne v zmislu potreb in želj narodov v tujih deželah.

"Kongres je podaljšal veljavo kvotnega zakona za dve nadaljnji leti, ali drugače je obrnil le malo pozornosti na vprašanje priseljevanja, ali iz raznih načrtov pred odbora obeh zbornic se daje sklepati, da ko pride to vprašanje zopet do resne razprave, utegne nastati kaka revolucionarna sprememba v naši priseljenjski politiki in njenih metodah."

Iz Slovenije.**Novo gasilno društvo.**

Iz Ithana poročajo: Ustanovili smo preprosto gasilno društvo. Naši slavnosti so se udeležili tudi sosodnja gasilna društva, ki so obhajala obenem svoj običajni praznik — Florijanovo nedeljo. Zelo pomučno pa je bilo, da so ravno oni občinski veljaki, ki bi morali v prvi vrsti podpirati ustanovitev gasilnega društva, prisrčevati popolnoma igorali. Tako nista privoščila došlim tovaršem, ki so prihitali od vseh strani, nobene besede ne župnik in ne njegov pokorni sluga župan. Prisrčevanje je pozdravil tajnik pripravljavca odbora, tovarš Jordan, nadučitelj v Ithanu. V krasnih in vznemirjenih besedah je slikal namen in pomen gasilstva. Osvetlevali možu so sle besede res od sra. V imenu gostov se mu je zahvalil načelnik Okrajne gasilske zveze, tovarš A. Cernar iz Kamnika, ki je dal med drugim tudi duška ogorčenju nad nelepim obnašanjem gotovih ljudi, kar so navzoči živahno odobraval. Omeniti pa moramo tudi globoko začrtane govore tovarša Jezernika iz Stoba, tovarša Fajdice, tajnika "Okrajne gasilske zveze" iz Kamnika, in načelnika novoustanovljenega društva, tovarša Kerpica iz Ithana, ki so pozivljali domače občinstvo, naj z vsa močjo pomaga mlademu društvu, da se bo moglo krepko razvijati. Koliko odmeva so našle njih besede, bo pokazala prihodnost.

Radovljški župan obsojen.

Iz Radovljice poročajo: Klerikalni mestni župan, slavn "radovljški bog", je stal pred sodiščem. Tovarišjo pa mu je delal vodja družbe Hudovernik in drug. Oba sta bila obsojena: radovljški župan na 10.000 kron ali na 5 dni zapora, Hudovernik pa na 12.000 kron ali 6 dni zapora. Slavna bo postala Radovljica, ker ima župana, obsojenega pred kazenskim sodiščem. Tudi domesek k žalostnemu stanju, v katerem se nahaja pri nas javna morala. — Pri tej priliki pa nujno opozarjamo narodne kroge, če smatrajo res za dopustno, da bi izskovali državne gozde ljudje, ki škodujejo državi. Vse ljudstvo pravi ogorčenje: Ne in stokrat ne! Vsi oni pa, ki so zidali na radovljškega župana, naj si zapomnijo, da so zidali na pesek, njih hiša se podere.

Velika nesreča v karmelskem rudniku.

Tesarja Anton Košir in Franc Repše ter elektrotehniški vajence Albert Žnidaršič so v karmelskem rudniku v rovu montirali ventilator. Ko je bilo montiranje gotovo in ventilator spojen z elektriko, je hotel Žnidaršič poskusiti, kako funkcionira. Komaj pa je odprl električni tok, se je pri spojitvi pokazala iskrice. V trenutku so se vneli janski plini in močan plamen je objel vse tri rudarje. Nesrečenci so se v obupni vrgli na tla in se plazili potem proti izhodu, kjer jih je potem strojni spravljal z dvigalom na prosto. Po nesrečenci, ki so bili ožgani po cellem telesu, so bili prepeljani v ljubljansko bolnišnico.

Smrtna nesreča.

V St. Jakobu ob Savi na Pečniku se je zgodila smrtna nesreča. Mlado, 17letno dekle Ivana Grad je vozila gnoj. Med vožnjo so se ji splašili konji in prišla je pod voz. Našli so jo umirajočo na cesti in kmalu nato je bila mrtič. Pač težak udarec za rodbino!

Peter Zgaga

Pred menoj so slavnostne številke nekaterih slovenskih listov, izdane na dan kraljeve poroke.

Najprej so pozdravi novoporočencev. Pozdravom slede članki o Rumuniji, Rumunska zvestoba, rumunska vdanost in se vse druge nebeske lastnosti zavezniškega naroda.

O rumunskem omahovanju leta 1916, ko so eineli v Bukarešti, če naj gredo z zaveznički ali z Avstrijo, seveda nobene besede.

To se ne spodobi v uri bratstva.

Zelo sem se čudil, ker nisem našel na navdušen članek o rumunski poletni — "mamaligi".

Mamaliga je dobra jed, in je menda edina stvar, katero bi mogel Jugoslovčan vzljubiti na Rumunskem.

Celi zadevi je bilo pa sila težko dati nekaj patriotičnega značaja. Primerek "Hohenzollern" bi nekam nerodno na uho, in strela v Doornu le malokdo med nami kaj prida obrajta.

Pojavila se je v zgodovinskih krogih učena profesorska glava ter nepobitno dokazala, da je nevesta slovenske krvi, češ, da je v daljni zlahti z Zrinskimi in Frankopani.

Ta zlahta izvira iz srednjega veka, po starih, ujeih, botrih in kunjadih. Ali na kratko povedano: nevesta je nekako toliko v rodu s Frankopani kot sem jaz s tistim sodarjem, ki je pred štiristo leti našel prvi v Idriji srebro.

Pa kaj zato! Zlahta je in še imenitna povrh tega.

Toda to na stran. Znana stvar je, da se možki rad zaljubi v lepo žensko pokolenje. To tudi ženske prav dobro vedo.

V slavnostnih številkah je nadalje nebroj pesmi in raznih člankov. Jako pomemben in časa primeren je naprimer članek: "Naka industrija ob kraljevi poroki".

Ugleden prostor zavzema tudi pesem, ki se prične z besedami: "Ko je Avstrija krepala, Jugoslavija je vstala".

To so jako pomenljive besede, kot nalašč primerne za tak čas.

Po mnenju listov je bilo najprimernejše poročno darilo, darilo zastopnika oficijelne Italije, princea d'Aoste.

Ugotovil je in obljubil, da bo Italija za naprej pošteno in pravičeno postopala z našimi ljudmi v Primorju.

To njegovo ugotovilo so par dni pozneje potrdili zastopniki oficijelne Italije, fašisti, ki so po naših krajih razbili par shodov in pretepli nekaj naših ljudi.

Zastopnik Francije je poljuboval vsenokrog, objemal, kogar je mogel objeti ter solznih oči jeal: — Vi ste naši, vi ste naši! Vi ste naši najboljši, najvdanejši!

Možak je bil dosti previden, da ni naglas dovršil stavka, katerega konec se glasi: "Najboljši, najvdanejši vojaki proti slovenski"

Jugoslovanska Katol. Jedinota

Ustanovljena l. 1898

Inkorporirana l. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odbor:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 938 S. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 104, Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISBEER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik, nepriznanih smrti: JOHN N. MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni odbor:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadporni odbor:

MOHOR MLADIĆ, 2003 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Poradni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 2912 Beacon Ave., Seattle, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:

VALENTIN PIRO, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENO, 639 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARCO, 708 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo:

Vse stvari tiskajo se uradnih zadev kakor tudi denarne posiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spričevanja naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika. Jugoslovanska Katoliška Jedinota se priporoča vsem Jugoslovanom na obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S., E., J. Za ustanovitev novih društev se pa obrusite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Izpred ljubljanske porote.

Dne 7. junija 1922.

Kupčije verižnice.

Preprečen dinamitni napad.

Francec Bregar je bil rojen leta 1902, toda bil je že kljub svoji mladosti zaradi tatvine že dvakrat predkaznovan. V noči na 2. sept. 1921 je s svojim starejšim bratom Alojzijem Bregarjem, ki je pobegnil v Avstrijo, ukadel Trboveljski premostokopni družbi v Trbovljah 20 ovojčev dinamita. Bregarja sta odšla nato proti Trojanam, kjer sta ponoči na cesti izkopala jarek, položila v njega dinamit, katerega sta zvezala z žico z električnim aparatom. Skrila sta se nato za kozolec in čakala nagibne avtomobil, s katerim sta se tišči dan peljala po cesti ministra dr. Kukovec in Spaho s pokrajinskim namestnikom Hribarjem. Pritisk na aparat in zgodila bi se bila velika nesreča. Drž. pravdnik Lavrenčak je poudarjal, da je od leta 1882, ko je bila objavljena postava glede dinamita, današnji slučaj v ljubljani prvi. Opozarjal je, da se je o obtoženi izjavilo njegovo županstvo, da je tat in nevaren človek, sposoben za vsaki zločin, in da se je ravno zadnji čas izverila v Hrustniku zopet tatvina dinamita in je bilo ukradenih 100 kilogramov dinamita — Porotniki so potrdili na nje stavljenega vprašanja, naka je razglasil predsednik senata pl. Levčnik sodbo, s katero je bil Francec Bregar obsojen na 4 leta težke ječe.

Popoldne je porota pričela razpravljati o sledečem slučaju, katerega obtožnica tako-le opisuje:

Rusiji, najbolj cenjen kanonenfuter".

Zakonski par preživlja medene tedne v krasni vili na Bledu.

Hlapčevsko časopisje je konstatiralo, da ne stane kuhinjska oprava v tej vili prav celih sedem milijonov dinarjev, pač pa nekaj stotov manj.

Vsak previden vlagatelj vpošteva pri naložitvi svojega denarja**Sigurnost in dohodek****Vložite Vaše prihranke pri nas na****"Special Interest Account"**

ker uživata te prednosti v polni meri. SIGURNOST vloge Vam je zagamčena v pokritju z najboljšimi ameriški bondi, čisti DOHODEK pa iznaša 4% na leto.

Vloge se lahko začnejo s \$5.—, vse nove vloge, ki se vložijo do 10. julija obrestujemo že od 1. julija t. l.

Glavno zastopstvo
JADRANSKE BANKE

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York City

Vladimir Levstik:

VIŠNJEVA REPATICA.

(Nadaljevanje.)

"Vederemo," je zategnil samo-
držec, ki se je ustil samo radi lep-
šega, zakaj na tihem je bil že
zdavnaj oborožen z najprilicnej-
nejšimi besedami; skrbelo ga je
zgodilo, da jih spetoma ne bi po-
bil. Vse, vse je bil pripravljen
obljubiti; se Vida in Egon se mu
v tem razpoloženju nista zdeli
neveščen par. Brez oddaha so raz-
predale njegove misli široko pa-
noramo haskov in časti, ugodnih
možnosti in smelih kombinacij, k
pridejo v doseg njegovih rok, ako
se mu posreči odjeti grofa Poh-
linu. Razvnel se je ter krilil z ro-
kami kakor pred nabito dvoran-
gospa Tončka, edina poslašavka je
srkala njegove besede s strme-
čim odobravanjem.

"Premisli," je oznanjal Smu-
čiklas brez nepotrebnih strmečih
vosti, "premisli vendar, kako se
podržamo in povzdignemo v jav-
nem ugledu. Ljudje bodo videli
da smo nad njimi čim bolj jih
gledajo preko ram, tem bolj te ma-
likujejo! Pohlinov grof mora k
nam, vsaj enkrat, vsaj za en ve-
čer, preden obrne hrbet temu kra-
ju; in če ni sam zadostil žlahten
bo moja skrb, da mu spojejo sla-
vo... amen od kamna gradi tu-
stra glava svojo srečo, in zdaj je
čas za to; ako bo k letu vojna in
vzame Avstrijo hudič — mami nam
zleze Smučiklas pod mizo, kadar
bo šlo za predsedstvo republi-
ke!"

Tončka mu je sama podala klo-
buk ter ga ljubeče spremlila k vr-
tovi; hodoči predsednik ilirske
republike je s težkim sremem na-
stopil svojo pot.

Humanistov izgovor, da ima v
grofom "rendez-vous", je bil se-
veda leživa kakor nekatera nje-
gova beseda; slutel, kam pes ta-
ko moli, je hotel le trpinčiti gos-
tinja in ga osupiti s sijajnim gos-
podstvom, ki mu je ležlo od ure do
ure nevarne v lase. Ni se vzdig-
nil izza pisalne mize, ko je silil
v predstobi spokornikov glas;
pozdravil ga je suho in strogo,
s primerno šenično dostojanstvom,
čeprav je zavest dobljene zmage
že v prvem hipu zablajala njego-
ve namene. Čutil je, da ne vzdr-
ži do konca; stara navada je že-
lezna sraja, in Smučiklas je bil
vzle zameri se zmerom bog nad
njim; toda čisto mu ni hotel pri-
znanosti.

"Ne bodi hud," je izpregovoril
odvetnik, mereč ga s lokavim po-
gledom. "Prišel sem danes
glede na sprejemni čas; odklej
imaš to pravzaprav? Nujno je,
sem si dejal, stavecemu znanu bo
vendar oprostilo... Če dovoliš?"

S temi besedami je se vrgel v
fotelj, katerega mu profesor na-
laš ni bil ponudil.

"Nu da, gotovo", je zazelal
Pohlin. "Izvoli cigaro? Boljši
kakor tele havanke slučajno ni
pri hiši; za silo bodo že... Nju-
na zadeva, praviš? — I, seveda;
mnogo časa nimam, saj razumeš;
grof Beaupertuis von Kunns-
bruch bo vsak trenotek tu," je
končal, sekaje zloge z važnim, o-
holim poudarkom.

"Grof — kako si rekel?" je po-
skočil nevljubljeni gost. "Povej že
enkrat."

"Beaupertuis v. Kunnsbruch
eno najboljših imen visokega
plemstva," ga je poučil humanist
in dodal skoraj prezirno: "Ga
morda poznaj?"

"Kje neki?" je zamrmral od-
vetnik, rdeč od zadrege in gneva.
"Se pravi, slišal sem... Že dva
dni govori vse mesto o njem in
o tebi."

"Mogoče," ga je prebil Poh-
lin. "Tak s čim ti ustrezem?" —
Njegov brljavi pogled se je rogal
Smučiklasu izza naočnikov.
"Sakrament!", je renčal pred-
sednik republike v svojem sren.
"Kako se je nabrusil! — Ampak
vrag naj me vzame, če mu osta-
nem dolžan; le čakaj, mrha la-
tinska... Ljuba duša", je pov-
zel glasno, "stvar se tiče najine-
ga, zadnjega razgovora. Vse tisto
noč nisem zatislil oči od jeze nad
poglavcem; včeraj sem ga pogra-
bič za dušo in mu pretipal obisti,
če, kar bo, pa bo. Leško si mi-
liš moje veselo iznenadenje, ko
sem spoznal, da se tista istorija
— ovira — nekam hladi, kratko-
malo, da ga je babnica po vsem

videzu speljala na led in mu po-
kazala osla. Še več! Priznal mi
je, da mu je Vidka zelo simpatič-
na; to bo ženica, je dejal, kdor bo
tako srečen, da jo dobi. Tiščalo
me je na srečo, moral sem ti pov-
dati; saj veš kako sem bil obhu-
pan. Z moje strani je vse v
najlepšem redu, zadovoljen sem
in za veliko pijačo bom dal, kad-
ar ju spraviva vkup; ako hočeš
tudi ti obdelati hčerko, mi bo le
drago in prav!"

Napeto je obvisel z očmi na
profesorjevem obličju, da vidi u-
tinek svojih besed. Za Pohlinovi-
mi stekli se je obliznil plamen tri-
umfa, posebne radosti pa Smuč-
iklas ni opazil; narobe, še tisti pla-
men je utonil v izrazu popolne
brezbrižnosti.

"Hmhm," ja zakašljajl huma-
nist, čehljaje si brado z opiljeni-
mi nohti. "hmhm, tak govoril si
z njim? Prav lepa hvala; razmi-
šljal bom o tvojem laskavem pre-
dlogu in naidejem se, da so tudi
Vida zadovoljna z njim. Brez nje-
nega soglasja ti pač ne morem
dati besede, saj veš, da je otroku-
va sreča moja sajdražja skrb. —
Kakor poreče ona; branil ne bom,
silil še manj. Ako hoče izbirati,
sil je izbira — ona lehko."

Premolnil je, ves ponosen, da
je spletel napuhnjeno tako vku-
sno košaro; nato je demonstira-
tívno pogledal na svojo zlato uro,
zakaj srebrne ni nosil več.

"Tristo hudimamov," je pomi-
šljal Smučiklas, "pa ne, da bi se
grof res lenil pri tem bedaku? Če
je tako, se spopadeva na življe-
nje in smrt." Ali spretna beseda,
ki jih je imel v zalozgi, so se bile
izgubile; čenčal je semintja, dre-
zal oddaleč ter obupaval nad se-
boj. "Poražen sem", je vzdih-
val sam pri sebi, "in se osmešim
se povrh, Finis Illryae!"

Pohlin ki ga je hotel odpra-
viti, da bi prikrl svojo laž o se-
stanku, mu je nevedoma nape-
ljal vodo na mlin.

"Vsak hip mora priti," je go-
drujal, vstajaje v viden znak ne-
strpnosti. "Zaupen razgovor i-
mava, saj veš."

Iz sovjetske Rusije.

V zadnji dobi je tudi med rusko
emigracijo močna struja, ki zagor-
vaja naziranje, naj se politični
begunci vrnejo nazaj v Rusijo.
Čelo člani bivših protiboljševskih
vlad propagirajo idejo vrnitve
pod Ljeningovo gospodstvo. Da bo
do boljševiki svoje dosedanje po-
litične amnestije še razširili in na
ta način omogočili vračanje emi-
grantov, je pričakovati na podla-
gi njih dosedanjega tozadavnega
postopanja.

Že večkrat se je upravičeno po-
ndarjalo, da ni pričakovati v Ru-
siji notranjega preobrata niti po-
tom intervencije od zunaj bodisi
po domačih ali tujih generalih,
niti potom nasilnih revolucionar-
nih akcij od znotraj. Slednja me-
toda bi mogla Rusijo vvreči v še
večjo nesrečo, v novo anarhijo;
pri tem pa je seveda najkrajšji
vprašanje, če bi sploh mogla
danes kaka politična struja ali
stranka prevzeti brahijalno borbo
(z orožjem) zoper boljševike z u-
panjem na uspeh.

Edina prognoza, ki bi jo mogli
postaviti, je tedaj miren razvoj
stvari v okviru boljševske stranke.

Ko je Duhovi, ki so bili edini,
ko je bila najaktualnejša dnevna
naloga — borba zoper mnogovrst-
ne nasprotnike, ne bodo ostali edi-
ni, ko bo šlo za težka vprašanja
taktike, reforme in revizije teori-
je in prakse v izvrševanju komu-
nističnega programa. Doslej se je
v tem oziru sicer že mnogo poro-
čalo o velikih nasprotjih med bol-
ševskimi voditelji, toda po nasto-
pu velike gladovne katastrofe so
vse podobne vesti utihnile. Koli-
kor pa nas uči zgodovinska izku-
šnja, smemo takih nasprotij v bu-
doče z gotovostjo pričakovati; iz
njih in potom njih se bo izvršila
evolucija v stranki sami in z njo
notranja preureditev Rusije. Po-
udariti je treba le, da je za ta pro-
ces treba časa; kdor pričakuje ve-
likih dogodkov že neposredno, se
bo nedvomno zmotil, kakor že to-
likrat.

"S kom?" je bevsnil odvet-
nik, čuteč, da mu vzkipeva zolč.
"S tistim tvojim grofom?"

"Pardon!" je zrastlel huma-
nist. "Pardon! Grof Beaupertuis
von Kunnsbruch ni kakršni-
bodi 'tisti moj grof', nego mož,
ki mu gre vsakatero spoštova-
nje." Njegov glas je preletel vsi-
lestvico zgražanja.

"Rad bi vedel," je menil Smu-
čiklas z dozdevnim hladom.

"Vsakatero spoštovanje," je
ponovil učenjak. "To ni navaden
aristokrat; Beaupertuiski so sta-
rodavno francosko plemstvo, in
pridevek 'von Kunnsbruch' i-
ma svojo posebno, skrivnostno
zgodovino."

"Ah, oprost," je ostrmel od-
vetnik z dobro ponarejeno pri-
rodnostjo. "Tega nisem vedel. —
Kakšno zgodovino misliš? Povej
kaj več in odreši me, saj vidiš ka-
ko trepečem od radovednosti. Da-
ti si ptič Pohlin; znaš se gibati
med ljudmi ter imponirati še ko-
mu drugemu kakor našim tibi-
tancem. Ni vrag, da ne bi napra-
vil kariere s takšnimi zmčnost-
mi — pa s takšnimi znanji."

Profesor je planil na vado ka-
kor vran v lafontainski basni.

"Skrivnostno zgodovino," je
ponovil z obetajočim glasom; to-
za za doktorja se je nrglo umika-
la zadoščenju, s katerim ga je
polnila njegova prostodušna hva-
la. Misel, da je zastavljal grofu čast
no besedo, je vzplapolala nekje
ter ugasnila kakor česta zapo-
ved na zadnjem klinu lestvice.
"Zanašam se, da boš znal mol-
fati," si je zavaroval vest.

"Se razume; ali nisem bil več
so kavalir?"

"Vsečako," je pritrdil huma-
nist posmehljivo; nato je bleknil
s sijočim rezanjem: "Grof je na-
zakonski sin — zelo, zelo visoke
osebe!"

Smučiklas je zazijal in roke se
mu padle s trebuha.

"Pa ne morebiti —? Saj ta jih
ima ko listja in trave."

Dalje prihodnjič.)

LOČENA ŽENA.

Slika nam kaže bivšo ženo znanega kinoigrarea Rudolfa Valen-
tina. Z drugo se je poročil, še predno je bil postavno ločen od nje.
Le malo je manjkalo, da ni prišel vsledčega v resno nasprotje s
postavo. Toda ameriška sodišča so napram igralcem jako popust-
ljiva. To nam kaže tudi Arbucklov slučaj.

Zrakoplovni polt krog sveta.

Najnovejši poskus, da se poleti
krog sveta, se smatra za zelo mo-
derno idejo. Naši stari očetje pa
so že razmišljali o rednih črtah
zračnega potovanja in transporta-
cije preko Atlantika. Seveda, v o-
nih časih, kot izjavlja Karl Mess-
ner v Novem dunajskem kurirju,
niso bili baloni opremljeni s pro-
pelerji, kmrili in drugimi sličnimi
pritiklami in o aeroplanih se ni
komur še niti sanjalo ni. O veli-
kem doživljanju prekatlantiskega
poleta pa se je delalo resne načrte
in čeprav je že dolgo tega, je še
vedno najti ljudi, ki se spominja-
jo J. Wise-ja, in njegovega veli-
kega balona.

Načrt se je seveda porodil v
Ameriki, ki je bila že takrat de-
la neomejenih možnosti in potem
ko sta dva kontinenta razpravlja-
la skozi mesece o tej zadevi, se ni
ničesar več slišalo o njej. Stvar je
bila naslednja:

V poletju leta 1853 je skušal ne-
ki Mr. Wise iz New Yorka usta-
noviti balonsko zvezo z Evrope.
Ta namen je hotel zgraditi bal-
lon, ki bi imel 125 čevljev v pre-
meru. Balon, soglasno z njegovim
načrtom, naj bi bil le na polovico
napolnjen s plinom, kajti toliko
plina bi zadostovalo, da se dvig-
ne balon do višine treh milj in
pol. Konstruktorske stroške se je
cenilo le na \$27.000. Navedlo se je
tudi natančno nosilno zmčnost
na polovico napolnjenega balona.
Znašala je 34.375 funtov, to je
vključno rešilni čoln, osem potni-
kov, znanstvene instrumente,
hrano. Za pošto bi ostalo nad 24
tisoč funtov.

S takim balonom, — je iz-
javil Mr. Wise, — bi človek lah-
ko potoval udobno in varno iz
New Yorka v Lizbono, Madrid,
Napoli in celo prav do Carigra-
da.

V toliko so bili ljudje prepri-
čani o možnosti zgraditve take-
ga balona. Živahni dvomi pa so
se pojavili glede načina, kako
naj se vodi balon v iztočno smer,
to je proč od Amerike. Oni, ki so
se zanimali za to, so vprašali Mr.
Wise-a za informacije.

Odgovoril jim je na kratko na
naslednji način:

— Narava bo skrbela za to. Po-
tom mešeroeologa, prof. Espy-ja je
dokazano, da veje tri milje in
pol nad površino zemlje stalen ve-
ter od zapada proti iztoku. To je
posledica dveh drugih zračnih
tokov, kojih eden prihaja v pri-
merni višini nad zemeljskim po-
vršjem poljubno proti severozpa-
padu, jugoiztoku ali direktno
proti iztoku. S pomočjo teh treh
zračnih tokov ali pravzaprav le
vsled njih je mogoče poleteti pre-
ko Atlantika v teku štiri in dvaj-
setih ur ali še preje.

Tedaj pa se je dvignilo nadalj-
no težko vprašanje: — Kako naj
se vrne balon zopet v New York,
če veje veter v gotovi višini stal-
no proti iztoku? — Tudi na to
vprašanje je imel prebrisani
aeronavt odgovor.

— To ne pride v poštev, — je
izjavil Mr. Wise, — vsaj ne pri
prvih poskusih. Vzemimo, da bi
bila direktna pot nazaj po zraku
nemogoča. V takem slučaju bi
nam bilo treba le potovati ved-
no naprej v iztočni smeri, preko
Pekinga, Japonske in Pacifika
ter nazaj v New York.

Toliko glede Amerikancea Wi-
se-a. Neki sodasni nemški kritik
pa je pisal glede tega načrta: —
Čas je minul, ko se je človek lah-
ko smejal takim pustolovski-
načrtom ne da bi mislil na to, da
postane oni, ki se smeje, v par
letih sam smešen radi svojih dvom-
ov. Tudi je znano, da človeka
ne ustavijo neuspehi in ovire. On
namerava v naslednjih par mese-
cih študirati zračne toke na ame-
riškem kontinentu in če bi bil
uspešen pri tem, poleteti nato
preko oceana. Tudi ne manjka
ameriških kapitalistov, ki ga bo-
do podpirali in kot prej rečeno
bi bilo bedasto smejati se načrtu,
ki se bo mogoče uresničil v bli-
nji bodočnosti.

Treba je še dostaviti da se Mr.
Wise-u ni nikdar osrečilo polet-
eti preko oceana, da pa je vprizo-
riti izvanredno dolg polet. Leta
1859 se je dvignil on s tremi to-
variši v zrak v St. Louisu ter iz-
vedel neprekinjen polet proti iz-
toku do Jefferson okraja v dr-
žavi New York. Razdalja je zna-
šala 1150 milj, to je rekord, ki
dolgo časa ni bil dosežen.

MAGNETIČNA DEKLICA.

Italjanski listi poročajo, da je
cela vrsta popolnoma nepoznan-
nih in dosedaj še nepoznatih mag-
netičnih prikazni, povzročenih po
neki 10letni deklini, izzvala med
prebivalstvom vasi Resignano pri
Turinu silne razburjenje. Turin-
ske znanstvene osebnosti, kakor
profesor Anconade in tudi več
drugih, so ugotovile, da prične
povsod, kjer se pokaže deklia,
švigati iz ognjišča iskre, po poli-
cali se pomikajo posode, kakor da
bi jih premikala kaka nevidna ro-
ka, iz košar pa pade sočivje kar
samo od sebe dekleto pred noge.
Turinski učenjaki pripisujejo de-
kleti dosedaj še nepoznano mag-
netično moč, katere bistva ni mo-
goče pojasniti. Otroka namerava-
jo spraviti v Turin, ker je prebi-
valstvo zaradi njega tako strašno
vzburjeno, da ni več varno živ-
ljenja. Ljudstvo namreč misli, da
delujejo v otroku nadnaravne mo-
či. (To je tudi neka dobra šala!)

Delovanje F. L. Information
Service.

Od 1. januarja t. l. do 1. aprila
se je — po poročilu Jugoslov-
anskega Oddelka Foreign Language
Information Service — obrni-
lo na to organizacijo za infor-
macije in posredovanje 2.801 o-
seb. Kakor je znano, vsa ta služ-
ba je brezplačna, kajti organi-
zacija na zahteva nikakega pla-
čila za svoje delo.

Teh 2.801 oseb je tekom teh
treh mesecev predložilo v reši-
tev 3.376 slučajev težkoč, ki so
jih imele bodisi radi državljans-
kih papirjev, dohodninskega
davka, prošanj za "homestead",
prihoda svojih sorodnikov iz Ev-
rope itd.

Preko polovice teh oseb se je
obrnilo na F. L. I. S. potom ured-
ništva tujejezičnih časopisov o-
ziroma je doznalo za organizacijo
iz člankov, priobčenih v teh listih
140 oseb so napolile druge, ki se
poprej dobile informacije ali po-
moč od te organizacije, a 42 oseb
so napotili tajniki njihovih dru-
štev.

Od vsega tega števila 2.489
oziroma 89% ni znalo ni govoriti
ni pisati angleški; te osebe bi
bile torej imele precej težkoč v
reševanju svojih problemov, da
se niso obrnile na F. L. I. S. za
posredovanje.

Izjave dr. Beneša v Belgradu.

Dr. Beneš, ki se je udeležil ži-
nitovanijskih svečanosti v Belgra-
du, je sprejel tudi nekaj časnikar-
jev v avdienci in jim dal o poli-
tičnem položaju kratka obvesti-
la. Glede Male antante je rekel,
da vidi pri vseh prizadetih činite-
ljih mnogo dobre volje, da se do-
bro prijateljstvo ne skali. Na
vprašanja pa, če je res, da se bo
sklenila posebna, za 20 let velja-
vna pogodba med državami Male
antante, je odgovoril dr. Beneš,
"da se sedaj o tem še ne more go-
voriti." — Kakor pa vedo pove-
dati najnovejša poročila se je to-
zadavna pogodba že sklenila.

Novi občinski gerenti.

Namesto odstopivšega Mihaela
Berketa je imenovan za občinske-
ga gerenta v Vaneči posestnik
Ivan Berke, namesto odstopivše-
ga Nikolaja Križaniča za gerenta
v Kotu pa pos. Matjaž Kofer.

BREZPLAČNI PRIGRIZEK
za posetnike parka
"PHILADELPHIA".

Čitatelji Glasa Naroda so tem
potom vlnudno vabljeni, da si o-
gledajo PHILADELPHIO par-
uk NEW YORK — NAPLES
STEAMSHIP COMPANY na pier-
u 18 v Brooklynu v petek 30. ju-
nija 1922 med dvanajsto in šesto
uro zvečer. Čisto brezplačen pri-
grizek bo serviran celo popoldne.
Parnik PHILADELPHIA od-
pluje proti Gibraltarju, Napolju,
Palermu, Piraju in Carigradu s
potniki prvega, drugega in tretje-
ga razreda 1. julija 1922 ob dva-
najstih popoldne.

Tja pridete, če vzamete na
South Ferry v New Yorku Atlan-
tic Avenue ferry boat. Pier 18 je
poleg brooklynskega izhoda iz
ferry. Ali pa vzemite subway do
Borough Hall v Brooklynu ter
Montague Street karo do piera 18.

Glede izplačil v ameriških dolarjih!

Po odredbi finančnega ministrstva v Jugoslaviji je sedaj
tam bankam pod kaznijo prepovedano izplačevati čke in naka-
zila v ameriških dolarjih.

Izjemno pa še vedno lahko izplačujemo ameriške dolarje
strankam, ki imajo potovali v Ameriko profi predložiti vizirane
potnega lista v uradu JADRANSKE BANKE v Ljubljani ali v
Zagrebu.

Vsak tak potnik, ki ima plačati polni vožnji listek, zamore
dobiti v ameriškem denarju protivrednost od tri tisoč frankov,
to je približno dvesto petdeset dolarjev.

V AVSTRIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU pa še
vedno lahko brez ovir vsakemu izplačamo ameriške dolarje.

Na nakaznici ali naročilnem listu naj bo vidno napisano, kje
se bo potnik zadržal s potnim listom za sprejem dolarjev, v uradu
JADRANSKE BANKE v Ljubljani ali Zagrebu.

Poleg zneska, ki naj se izplača v ameriškem denarju, se nam mora
poslati tudi za poštino in druge stroške kakor sledi:
Za izplačila do \$10.— po 50 centov, za izplačila od \$10.— do \$50.—
po \$1.—, za izplačila, ki presegajo znesek \$50.— po 2 centa od vsa-
kega dolarja ali po \$2.— od sto.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa
New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Grozilni govor bolgarskega mi-
nistrskega predsednika.

Kakor smo že poročali na krat-
ko, je imel bolgarski ministrski
predsednik Stambolijski na kon-
gresu bolgarskih zemljoradnikov
v Sofiji oster govor proti mešan-
skim strankam in proti samemu
carju. V izpolnilo priobčujemo
se nastopna njegova izjava: "Stranke mešanjskega bloka so
skušale pridobiti na svojo stran
poglavarja države. Zato kliče-
mo carju: Car, ti boš se nadalje ta-
ko vladal, kakor si vladal do se-
daj. Tudi vzemi na znanje, da si
car delavnega ljudstva. Car, mi
ne bomo nikdar v nobenem slu-
čaju dvorna stranka. Mi ne bomo
dovolili nobenemu carju, da bi
stopil na nevarno pot svojih pri-
dnikov. Car, ti boš tako dolgo vlada-
dal, dokler boš imel podporo teh
mas, ki te lahko proglasijo tudi
za predsednika republike. Car,
mi ne gledamo na te, kakor smo
gledali na bivše carje, na carje
stare Bolgarske, ampak te smatra-
mo za carja nove Bolgarske, ki
ne pozna nobenega črneza bloka.
Ljudstvo zahteva demokracijo.
Tovariši, od danes naprej vlada
v Bolgarski zveza zemljoradni-
kov. Do sedaj smo se borili tako
proti zunanjim kakor notranjim
sovražnikom danes pa pričemo
vladati.

Raje aristokrata kot socialist.

Nemška vlada je ponudila ru-
ski sovjetski vladi izbero med
dvema poslanikoma za Moskvo:
med socialistom dr. Hilferdingom
in med admiralom pl. Hintzejem.
stari cesarski diplomatom na
dvoru carja Nikolaja II. In ko-
munisti so se odločili za aristo-
krata, kar je vzbudilo živahno ko-
mentarje po časopisu. Jasno se
kaže, da playajo komunisti vedno
bolj v vodi berlinskih aristokrat-
ov, velekapitalistov.

Dva konja utonila.

Neki vojak je peljal s parom
konj mrvu. V bližini prisilne de-
lavnice sta se konja splašila ter
dirjala naravnost proti Ljubljani-
ci. Konja sta zapeljala v Ljublja-
nico, kjer sta utonila. Mrvo je
odnesla Ljubljani, vojak pa se
je še pravočasno rešil.

ADVERTISEMENTS.

PRIDENITE MNOGO LET
K VAŠEMU ŽIVLJENJU.

Čutite se mlajše od 10 do 30 let.
Zoper zaprtje, hlad, ledence, slabe
ledice in slabo kri je Bolgarski Krvi
Čaj izvirno zdravilo. Vzemite ga vro-
čega pred počitkom, da odpravite pre-
hlade. Prodajajo ga vsi lekarnari, ali
zavzvarno po pošti, ena velika druž-
ska škatla \$1.25, ali 3 škatle \$3.15
ali 6 škatel \$5.25. Naslov Marvel Pro-
ducts Company, 9 Marvel Building,
Pittsburgh, Pa.

DR. RICHTER'S
"PAIN-
EXPELLER"

Pri prvih znamenjih prehlada, pri-
vih pojavih revmatizma; nevarljive
se poslužite tega zanesljivega do-
mačega linimenta.
Priporočite se, da imate v vsaki slo-
kenci Pain-Expellerja, ki jo kupi-
te, tveriško znamko "Sido",
35 in 70 centov v lekarnah ali pri
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St.
Brooklyn, N. Y.

Tri leta.

Novela. — Ruski spisatelj Antov Čehov.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

18

(Nadaljevanje.)

Bilo je že deset proč, ko sta izstopila na neki veliki postaji ter večerjali. Ko je vlak nadaljeval svojo pot, je slekel Panavrov svojo veliko zimsko suknjo ter sedel poleg Julije.

— Ti si zelo očarljiva, to moram reči, — je pričel. — Oprosti mi za nevedno primero iz gostilne, a ti me spominjaš na sveže soljene kumarice. Še vedno diše po zemlji, takorekoč, a vendar imajo že na sebi okus soli in janeža. Ko bo potekel čas, boš postala stajana, čudovita ženska. Če bi se to najina potovanje pripetilo pred petimi leti, — je vzdihnil, — bi smatral za svojo dolžnost, pridružiti se vrstam tvojih čestitelev, a sedaj, žalibog, sem veteran, stavljen na penzijsko listino.

Nasmehnil se je žalostno ter položil pri tem svojo roko krog njenega pasu.

— Vi morate biti blazni, — je rekla ona. Zardela je ter se tako prestrašila, da so postale njene roke in noge takoj mrzle.

— Pustite me, Grigorij Nikolaevič.

— Česa se pa bojiš, draga moja? — je vprašal on nežno. — Česa se je treba bati? Ti enostavno nisi vajena kaj takega.

Če je kaka ženska protestirala, je smatral on to vedno za znamenje, da je napravil nanjo utis in da je mikaven. Medtem ko je držal Julijo krog pasu, jo je poljubil najprvo na lice in nato na ustnice, v polnem prepričanju, da ji je pripravil s tem velikanski užitek. Julija se je opomogla od svojega vznemirjenja in svoje zmede ter se pričela smejati. On jo je poljubil še enkrat ter rekel, medtem ko si je nataknil na glavo svojo smešno kučmo:

— To je vse, kar ti more dati star veteran. Neki turški paša, zelo dobrodušen star gospod, je dobil v dar od nekega ali pa mogoče podedoval, kar je bolj verjetno, — cel harem. Ko so stopile njegove lepe mlade žene v vrsti pred njega, je šel od ene do druge, poljubil vsako ter rekel: — To je vs, kar vam morem nuditi. — In to sem ravnokar rekel tudi jaz.

Vse to se ji je zdelo izvanredno in bedasto, a obenem jo je tudi zabavalo. Čutila je, kako postaja nagajiva. Vzela je iz ročnega kovčega škatico bonbonov, vrgla vanj enega ter rekla:

— Lovi.

On je ujel bonbon. Z glasnim smehom mu je vrgla še drugi bonbon in tretjega in on jih je lovil, basal v usta ter se oziral vanjo s prosečimi pogledi. Njej pa se je zdelo, da je v njegovem licu in splošnem izrazu nekaj ženskega, otročjega. Ko je zopet sedla na svoj sedež ter se ozirala vanj, jo je potprepal po licu z dvema prstoma ter vzkliznil:

— Poredna deklica.

— Vzemite, — je rekla ona ter mu dala škatico. — Jaz ne maram sladkih stvari.

Panavrov je pojedel vse bonbone ter zaprl škatico v svoj kovčeg. Ljubil je take škaticje, s slikami na pokrovu.

— Mislim, da je sedaj dosti šale, — je rekel. — Čas je za veterana, da gre spat.

Vzel je iz svojega kovčega haljo ter majhno blazino, legel ter se pokrili s haljo.

— Lahko moč, srček, — je rekel nežno ter vzdihnil pri tem, kot da ga boli celo telo.

Kmalu je bilo slišati njegovo smrčanje. Brez vsakega obotavljanja je tudi Julija legla ter kmalu zaspala.

Ko se je naslednjega jutra poljala skozi svoje rojstno mesto s postaje proti domu, so se ji zdele eeste prazne in zapuščene. Sneg je izgledal siv in hiše manjše, kot da jih je neko potlačil. Srečala je tudi neki pogrebni spreved. Mrtveca so nosili v odprti krsti.

— Pravijo, da poženja grčijo, če sreča človek pogreb, — si je mislila.

V oknih hiše, kjer je živila Nina Fjodorovna so bili nalepljeni beli listki.

S tužnim srem se je pripeljala na dvorišče očetove hiše ter pozvonila. Odprla ji je služabnica, katere ni poznala, — debela, zaspana deklica, ki je nosila gorko jopo. Ko je šla po stopnicah navzgor, se je Julija spomnila, kako ji je Laptev tam razkril svojo ljubezen, a sedaj so bile stopnišče neomite ter polne znakov stopinj. V prvem nadstropju, na mrzlem hodniku, so čakali bolniki v svojih zimskih oblekah. Iz tega ali onega vzroka ji je srce burno utripalo ter je bila tako razburjena, da je komaj hodila.

Zdravnik, ki je postal še debelejši, je sedel rdečega lica ter razknitih las za mizo ter pil čaj. Ko je zagledal svojo hčer, se je pričel celo solziti. Ona je domnevala, da je edino veselje v življenju starega moža in globoko grčijo, da je objela ter mu povedala, da bo ostala dolgo časa, — do Velikonoči. Potem ko je odnesla svoje stvari v svojo lastno sobo, se je vrnila v obednico, da pije čaj z njim. Prišel je hoditi po sobi gorilod z rokama v žepih ter mrmral Ru-ru-ru. Tso je pomenjalo, da ni bil zadovoljen z neko stvarjo.

— Ti imaš lepe čase v Moskvi, — je rekel. — Zelo me veseli radi tebe. Jaz sem star mož ter ne potrebujem ničesar. Kmalu bom izdihnil ter vas vse skupaj opustil. Čudo je le, da je moja koža tako trda, da sem še vedno živ. To je naravnost presenetljivo.

Rekel je nadalje, da žilav, star osel, na katerem vsakdo jaha. Obesili so mu skrb za Nino Fjodorovno, za njena dva otroka ter njen pogreb. Oni nič vredni Panavrov se ni hotel brigati za to ter si celo izposodil od njega sto rubljev, katerih pa seveda ni nikdar plačal nazaj.

— Vzemite me s seboj v Moskvo ter me spravi v blaznico, — je rekel zdravnik. — Jaz sem norec. Jaz sem navadno otroče, ker še vedno verujem v resnico in pravico.

Nato pa je ozmerjal Julijinega moža radi njegove kratkovidnosti, da ni kupil hiše, ki so bile naprpadaj za tako slepo cene. Tedaj pa se je zdelo Juliji, da ni ona edino veselje v življenju starega moža. Ko se je pečal s svojimi pacijenti in pozneje, ko je šel na zdravniške obiske, je hodila Julija skozi vse sobe, ne da bi vedela, kaj naj počne in kaj naj si misli o celi stvari. Že se je odutilja svojemu lastnemu mestu in svojemu lastnemu domu. Nikakega nagnjenja ni čutila, da bi šla na cesto ali obiskala svoje prijatelje. Ko je mislila na svoje stare prijatelje ter na svoje življenje kot deklica, ni čutila nobene žalosti in nobenega obžalovanja radi svoje preteklosti.

Zvečer se je oblekla nekoliko bolj moderno ter odšla k večerni službi božji. V cerkvi pa je bilo le par revnih ljudi in njen sijajni kožuh ni napravil nobenega utisa. Zelo se ji je, da se je izvrnila tudi v cerkvi neka izprememba, prav tako kot v njej sami. V starih

dneh je rada slišala večerne molitve ter petje cerkvenega zbora. Rada je šla skozi množico proti duhovniku, ki je stal sredi cerkve, ter se dala pomazati s posvečenim oljem. Sedaj pa je komaj čakala, da je bilo večerne konce. Ko je odšla iz cerkve, se je bala, da jo bodo berači nadlegovali. Mučno se ji je zdelo ustaviti se ter seči v žep. Razven tega pa ni imela pri sebi nikakega drobiža, — le rublje.

Šla je zgodaj spat, a dolgo je trajalo, predno je zaspala. Sanjala je o pogrebem sprevedu, katerega je videla. Odprto krsto z mrtvim truplom so prinesli na dvorišče, prav do vrat. Nato so pričeli zibati krsto semintja ter udarili z njo ob vrata. Julija se je zbudila ter skočila pokonci. V resnici je nekdo razbijal po vratih.

Doktor je pričel kašljati. Nato je bilo čuti služabnico, ki je šla navzdol ter se zopet vrnila.

— Gospa, — je rekla ter potrkala na vrata. — Gospa.

— Kaj pa je? — je vprašala Julija.

— Brzjavka za vas.

Julija je odšla ven, s svečo v roki. Za služabnico je stal zdravnik, v svoji nočni obleki in tudi on je držal svečo v roki.

— Zvonec je podrt, — je rekel ter zeval. — Treba bi bilo popraviti že davno. Julija je odprla brzjavko ter čitala: — Pijemo na vaše zdravje. — Jarčev, Kočevoj.

(Dalje prihodnjič.)

Bled v prošlosti.

Najstarejša zgodovina našega naravnih konca tamkajšnjemu Bledu je zagnjena s tajinstveno kopreno. Zgodovinsko znano je le, da je v drugem stoletju pred Kristom rojstvo tudi nad Bledom zagospodoval rimski orel. Nad jezerom, ki se je imenovalo tedaj "Lacus auriculus", se je tedaj dvigala na sivi skali trdnjavnica, ki je čuvala posest mogočnega Rima.

Že v šestem stoletju po Kristu pa so se tudi v tem divnem kraju pojavili Slovenci, ki so kmalu pregnali obšabnega, a pomehkuženega Rimljana; na obalah blejskega jezera je zavladalo slovensko življenje in

"tam v časih Črtomira na otoku podoba boginje je stala žive".

Koncem šestega stoletja je bila v slovenski posesti že cela Kranjska in Koroska tja do bavarske meje, žal, da pod avarskim vrhovnim gospodstvom, katerega so se s pomočjo Bavarev osvobodili l. 788. Od tega leta je Karantanija s svojimi markami pripadala frankovski državi. Ime Kranjska (Craina marea) se omenja prvič v neki listini kralja Otona II. iz leta 973. V onem davnem času je Bled s svojim jezerom delil usodo cele "kranjske marke". Na obalah so se našla ponovno grobišča iz onih davnih časov.

Iz rimskih trdnjavskih podrtin se je dvignil močni blejski grad. Čelo okolice Blejskega jezera z mnogimi posestmi vred je rimskomnemski cesar Henrik II. dne 10. aprila 1004 podaril škofu Alboinu v Brixenu na Tirolskem in njegovim naslednikom. Le utrjen grad Bled je cesar pridržal sebi za svoje markgrofske kranjske. Kot tedanji markgrof se imenuje grof Valtio. Pod Valtiovim naslednikom Ulrikom pa je cesar Alboinu vemu nasledniku poklonil tudi grad Bled. Cesar Henrik III. je brixenskem škofu Popu dne 16. januarja 1040 daroval vse zemljišče od reke Bistrice v Bohinju do blejskega gradu ter mu prepustil "v večno last" vso zemljo med Savo dolinko in bohinjskim Savo do Radovljice z vsemi pravicami. Tudi markgrof Ulrik je daroval škofu svoje obsežno posestvo v Leseah in na Bistrici. S tem je bila oblast brixenskimi škofov na Kranjskem močno utrjena in je trajala celih 800 let.

Svoja obsežna kranjska posestva so upravljali brixenski škofi po svojih administrativnih, pozneje po graških apitanih na Bledu. Kot kapitani blejskega gradu so služili navadno odlični kranjski plemiči. Imenujejo se med drugimi člani rodbin: Kreigh, Auersperg, Lenkovič, Thurn in Gallenfels. Med temi kapitanji se je zlasti odlikoval grof Herbert Turjaški, ki je upravljal Bled od leta 1558. do leta 1574. Kapitanji so brixenskim škofom plačevali stalno najemnino za blejsko posestvo, tako na primer v 17. stoletju 600 zlatih goldinarjev. Seveda so ti kapitanji skušali z blejskega posestva nagrabiti kolikor mogoče dohodkov, kar gotovo ni bilo prijetno za blejske podožnike. Kmetje so prosili škofo za varstvo in pomoč, vsled česar so večkrat nastali trdnjavni prepripi med škofom in kapitanom. Sredi šestnajstega stoletja je na Bledu prevladal protestantizem. Leta 1572. je škof preganl blejskega evangelijskega župnika, a leta 1583. je skušal vse protestantske kmete pregnati s svojih posestev. Borba je trajala do leta 1587, ko so kranjski stanovi sami oblegali Bled ter

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

ADVERTISEMENTS.

HAMBURG

Direktna vožnja z čudovitimi novimi "O" parniki. Potovanje za vse kraje Evrope.

ORDUNA 8. julija; 12. avg.: 16. sept.
VAUBAN 15. julija
OROPESA 22. julija; 26. avgusta; 30. sept.
VANDYCK 29. julija
ORBITA 5. avg.; 9. sept.; 14. okt.

Naravnost v Cherbourg, Southampton, Hamburg.

Zaprte kabine. Nobenih posebnih pristojbin.
ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY
SANDERSON & SON INC. AGENTS
28 Broadway, 117 W. Washington St., Chicago, New York
— all katerikoli parobrodni agent. —

IŠČEM SLOVENKO

za hišno delo pri družini 4 otrok v starosti od 5 do 9 let. Na starost se ne oziram. Plača po dogovoru. Naslov: John Kavčič, R. F. D. 2, East Palestine, Ohio.

IŠČEM PUNCO,

Slovenko ali Hrvatice. Mora znati dobro angleški. Dobra služba. Najraje bi tako, da nima staršev. Mora imeti spričevala zadnjih dvoh let. Ta služba je od meseca avgusta. Pišite: Frank Cekovich, P. O. Box 211, Norwood, Mass. (27-28-6)

† NAZNAILO IN ZAHVALA.

Tužnim srem naznanjamo srodnikom in prijateljem, da nam je nemila smrt pobrala edino hčerko **MARY KOS** v starosti 9 let. Po 4mesečni srčni bolezni je v Gospodu zaspala dne 7. junija. Pokopana je bila po obredih sv. katoliške cerkve dne 10. junija na katoliškem pokopališču. Tem potom se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so darovali krasne vence. Posebno zahvalo izrekamo Miss Rosie Kos, ki nam je bila v veliko pomoč ob času žalosti. Istotako se zahvaljujemo tudi Johnu in Franku Zupančiču. Srčno zahvalo izrekamo vsem skupaj, ki so nam bili v tolažbo ob času žalosti in ki so spremenili nam nepozabno hčerko k večnemu počitku.

Ti, nam nikdar pozabljena hčerka, pa počivaj v miru, lahka ti bo di zemljica! Žalujoci starši: **Anthony in Mary Kos**, Indianapolis, Ind., 23. junija 1922. 927 North Warren Avenue

† NAZNAILO IN ZAHVALA.

Tužnim srem naznanjam, da je neizprosna smrt pretrgala nit življenja mojmu ljubljemu soprogo oziroma očetu

JOŽEF KAVČIČU.

Zadet od solnčarice, je po dvadnevni mukah umrl dne 9. junija v McKees Rocks bolnišnici v starosti 48 let. Kako priljubljen je bil pokojni, je pokazala velika vdeležba pri njegovem pogrebu. Pokojni je bil rojen na Breznici pri Žireh dne 27. januarja 1874. Tukaj zapuša mene žalujoci soprogo ter 9 otrok v starosti od 20 do 3 let.

Srčna hvala društvu za krasne vence, in sicer društvu sv. Frančiška št. 99, društvu št. 10 SSPZ, ter Slovenskemu samostojnemu društvu v Moon Run, Pa. Posebna hvala mojemu bratu Johnu, ki je bil že v času njegove bolezni in smrti pri nas ter nas tolažil, kakor tudi za krasni venec, ki ga je poklonil pokojnemu v spomin. Hvala tudi Franci Rihel, mojemu bratu Antonu in soprogi, Andreju Artar in soprogi, Stanku Artar in Franku Likove in soprogi, ki so ga prišli spremeniti na zadnji poti. Hvala tudi vsedrugim, ki so ga spremenili k njegovemu zadnjemu počitku.

Ranjkega pripomočam v blag spomin in molitve. Spavaj mirno, ljubi soprogi in oče, in bodi ti lahka ameriška gruda!

Žalujoci rodbina: **Marija Kavčič**, soproga **Alojzija, Jožef, Avgust, Frank** in **Karol**, sinovi.

Johana, Marija, Jožefa in **Franci**, hčere.

P. O. Box 256, Moon Run, Pa.

BODITE ZDRAVI
Vas opozarjamo
SANKIT
(Gostilni) **PREPRAVALEC**
Sestavljen iz moderne preiskave, Pomoči pri...
21 P. O. Box 199, New York

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

HOMERIG	1. julija	Cherbourg	LAPLAND	22. julija	Cherbourg
SAXONIA	1. julija	Hamburg	ANDANIA	22. julija	Cherbourg
PR. MATOIKIA	1. julija	Bremen	ROTTERDAM	22. julija	Cherbourg
ANTONIA	1. julija	Bremen	HOMERIG	22. julija	Cherbourg
FINLAND	1. julija	Cherbourg	LAFAYETTE	22. julija	Havre
PRES. ARTHUR	1. julija	Bremen	OROPESA	22. julija	Hamburg
LA LORRAINE	1. julija	Havre	HUDSON	22. julija	Hamburg
FINLAND	1. julija	Cherbourg	RESOLUTE	22. julija	Hamburg
AQUITANIA	4. julija	Cherbourg	MONGOLIA	26. julija	Hamburg
TUSCANIA	4. julija	Genoa	FRANCE	26. julija	Havre
MANCHURIA	8. julija	Hamburg	P. VAN BUREN	26. julija	Cherbourg
PARIS	8. julija	Havre	CARONIA	26. julija	Cherbourg
SEYDLITZ	8. julija	Bremen	MAJESTIC	26. julija	Cherbourg
MANCHURIA	8. julija	Hamburg	RYNDAM	29. julija	Boulogne
P. GARFIELD	8. julija	Cherbourg	VANDYCK	29. julija	Hamburg
CONTE ROSSO	11. julija	Hamburg	AMERICA	29. julija	Cherbourg
ROCHAMBEAU	8. julija	Havre	AQUITANIA	29. julija	Cherbourg
MAJESTIC	8. julija	Cherbourg	PARIS	2. avg.	Havre
ORDUNA	8. julija	Cherbourg	YORK	2. avg.	Bremen
PRES. TAFT	8. julija	Cherbourg	MINNEKAHDA	2. avg.	Hamburg
FINLAND	8. julija	Boulogne	PRES. POLK	2. avg.	Hamburg
PRES. WILSON	8. julija	Havre	SAXONIA	5. avg.	Cherbourg
ZEELAND	8. julija	Cherbourg	FINLAND	8. avg.	Genoa
OROPESA	8. julija	Cherbourg	CRETIC	8. avg.	Cherbourg
ST. PAUL	10. jun.	Hamburg	BERENGARIA	8. avg.	Cherbourg
REANCE	11. julija	Hamburg	RELANCE	8. avg.	Cherbourg
BERENGARIA	11. julija	Hamburg	P. GARFIELD	8. avg.	Cherbourg
JAUBAN	12. julija	Hamburg	MANCHURIA	9. avg.	Havre
OLYMPIC	12. julija	Havre	SELVEDERE	10. avg.	Havre
PRES. MONROE	12. julija	Cherbourg	LA SAVOIE	10. avg.	Havre
NOORDAM	15. julija	Boulogne	ZEELAND	12. avg.	Cherbourg
LA SAVOIE	15. julija	Havre	PRES. TAFT	12. avg.	Cherbourg
Q. WASHINGTON	15. julija	Cherbourg	SEYDLITZ	15. avg.	Bremen
MAURETANIA	18. julija	Cherbourg	LAFAYETTE	19. avg.	Havre
ARGENTINA	18. julija	Trst	KROONLAND	19. avg.	Cherbourg
KROONLAND	18. julija	Cherbourg	PARIS	23. avg.	Havre
HANOVER	19. julija	Bremen	PRES. WILSON	23. avg.	Havre
PRES. ADAMS	19. julija	Cherbourg	LAPLAND	26. avg.	Cherbourg
CHICAGO	20. julija	Havre	ARABIC	26. avg.	Havre
SUSQUEHANNA	20. julija	Bremen	HANOVER	30. avg.	Bremen

ADVERTISEMENTS.

JUGOSLAVIJO

RED STAR LINE

New York do Cherbourg in Antwerpen
Finland — 1. julija; 9. avg.; 9. sept.
Zeeland — 8. julija; 12. avg.; 16. sept.
Kroonland — 15. julija; 19. avg.; 23. sept.
Lapland — 22. julija; 26. avg.; 30. sept.
Gotland — 29. jul. Naravnost v Antwerpen
Samlad (samo 3. razred) 1. avgusta
iz New Yorka do Plymouth, Cherbourg in Hamburga.

*Manchuria — 5. julija; 9. avg.; 13. sept.
St. Paul — 12. julija; 16. avg.; 20. sept.
Mongolia — 26. julija; 30. avg.; 4. okt.
Minnekahta (samo 3. razred) 2. avg. 6. septembra.

*Nove preuredbe 3. razreda z vsem modernimi udobnostmi

WHITE STAR

New York do Cherbourg in Antwerpen
Homerig — 1. julija; 22. julija; 19. avg.
Majestic (66,000 ton) 8. julija; 29. jul.; 26. avg. Največji parnik sveta.
Olympic — 15. julija; 12. avg.; 2. sept.
Privedite jih iz Evrope na naših udobnih parnikih.
Dobra hrana, Zaprte prostori, Udobna stanovanja, Ujumni služabniki, ki govore vaš jezik, Vpršajte nas glede udobnih vnaprejšnjih plačilnih voženj.

Vpršajte pri: **PASSENGER DEPARTMENT**
No. 1 Broadway, New York
all pri lokalnih agentih.

VABILO

na proslavo dvajsetletnice, katero priredi društvo sv. Alojzija št. 36 JSKJ. v Conemaugh, Pa., dne 4. julija 1922. Društvo je bilo ustanovljeno dne 4. julija 1902 ob 2. uri popoldne z 49 člani. Od takrat pa do sedaj je društvo napredovalo lepo ter še vedno napreduje. Upamo, da bo tudi v bodoče. To je prvo društvo, katero je bilo ustanovljeno v tej okolici ter je že veliko pripomočilo k napredku in ugledu med drugimi narodi. Prepričani smo, da se udeležijo vsi rojaki in rojakinje na omenjeni dan ter tako pripomorejo k lepšemu uspehu. Igrala bo slovenska godba pod vodstvom g. Viktorja Navinška. Za dobro postrežbo in zabavo bo izvrstno poskrbljeno. Vstopnina za moške 50¢, za ženske 25¢. Začetek ob 7. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi Odbor.

Zakrajšek & Češarek
78 — 8th AVENUE, NEW YORK, N.Y.
(med 16. in 18. cesto)

polnjen danar v juostavito, Italije
100; — prodaja vozne listke za vsa važnejša črta; — izvršuje notarske posle, klesovzvezi s stariim krajem.
— Cene včasno med najnižjimi.
— Telefon Watkins 7639

VAŽNO ZA GOSPODINJE

Izšla je nova kuharska knjiga

VARČNA KUHAJKA

Strokovnjakinja, ki je sestavila to knjigo, je polagala važnost nato, kako pripraviti bolj ukusna jedila z manjšimi stroški in s skromnimi sredstvi.

Knjiga je trdo vezana, stane \$1.

Slovenic Publishing Co. New York

Koristno in potrebno za vsakega!

Dobili smo knjigo: "NASVETI ZA HIŠO IN DOM"

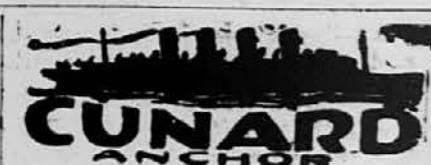
Katera vsebuje sledeče koristne nasvete in navodila: Živoreja, Živnozdravnik, Mlekarkstvo, Perutinar, Trtojeja, Domača zdravila, Kako se napravi različne domače pijače, Vseznalec

ter še mnogo drugih nasvetov in navodil, katera so vsakomur potrebna.

Knjiga ima 400 strani, Stane 80 centov.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

32 Cortlandt St., New York

CUNARD

DIREKTI IN EDINI PARNIK ZA DUBROVNIK IN REKO

ki se kur. z oljem in pluje hitro

CAMERONIA 17,000 ton 5 julija

Nizke cene. V devetih dneh v Jugoslaviji.

Potujte na enem izmed treh morskih velikih parnikov, ki odplujejo vsakega torka iz New Yorka. Vsi potniki tretjega razreda so v kabinah. Počutili se boste kot doma. Kuhinja izvrstna. Frančiška vizuma ni treba.